

Senaste nytt från: Vänerns vattenvårdsförbund & Samförvaltning fiske i Vänern

---

Verksamhetsledare/sekreterare:

Sara Peilot, Sara.Peilot@lansstyrelsen.se

tfn: 010-224 52 05

Samförvaltning fiske i Vänern/

Länsfiskekonsulent:

Jonas Andersson,

jonas.o.andersson@lansstyrelsen.se

tfn: 010-224 56 17

www.vanern.se

www.facebook.com/VanernsVVF/

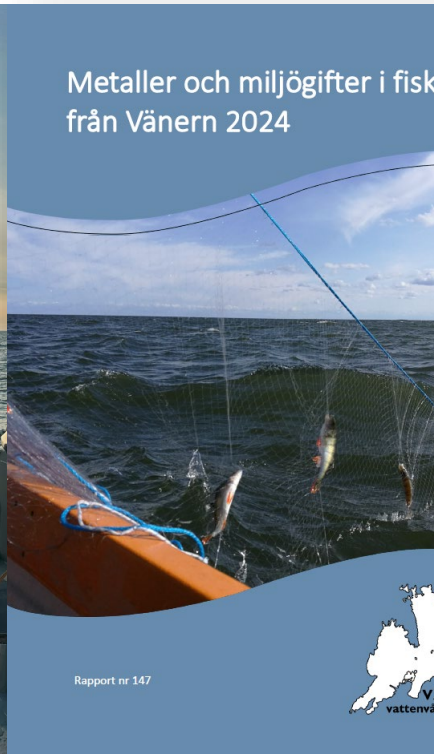
@VanernsVVF

Nationell miljöövervakning i Vänern

- Årsredovisningar inom den nationella miljöövervakning i Vänern. Både enskilda kapitel och rapporter. [Publikationer-arkiv - Vänerns vattenvårdsförbund \(vanern.se\)](https://vanern.se/publicationer-arkiv)
- Långa tidsserier från 1973 - [Miljödata MVM - Search](https://miljodata.mvm.se)
- Bland annat: [Metaller och miljögifter i fisk från Vänern 2024 - Vänerns vattenvårdsförbund](#)

Miljödata MVM
En webbtjänst med mark-, vatten- och miljödata

Start Sök data Innehåll Öppet API Om Miljödata MVM Mina sidor

Ny sökning Dela länk

Urval:

PLATSER

Skriv stationsnamn, län, kor

- Vänern, Tärnan SSO (690)
- Vänern, Megrundet N (692)
- Vänern, Dagskärsgrun (696)

Använd kartutsnittet som sökfiler

DATATYPER

- Provtagningsmedium 15/15
- Produkt 7/7
- Parameter 290/290

Undersökningar

Skriv namn på undersökning

TID

Period: 1973-01-01 2025-03-24

1937 1981 2025

Träfföversikt Station och pro

Antal provtagningar p

Få provtagningar

Station	1973	1974	1975
Vänern, Megrundet N			
Vänern, Tärnan SSO			
Vänern, Dagskärsgrun N			

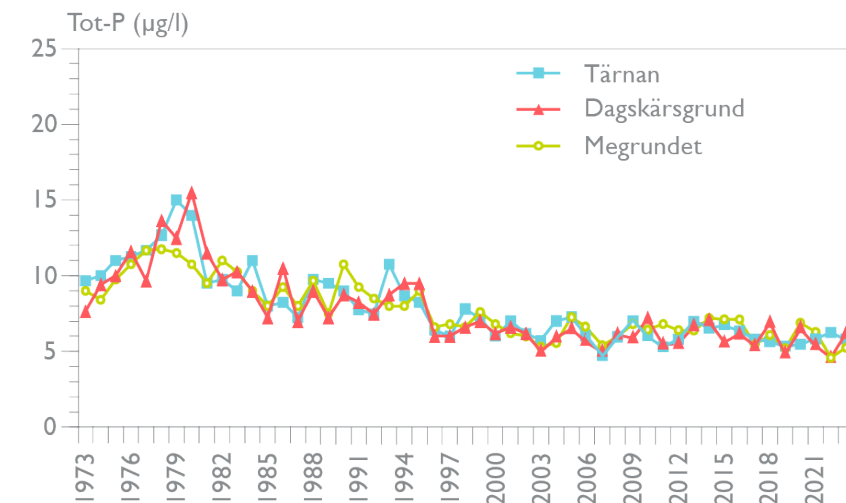
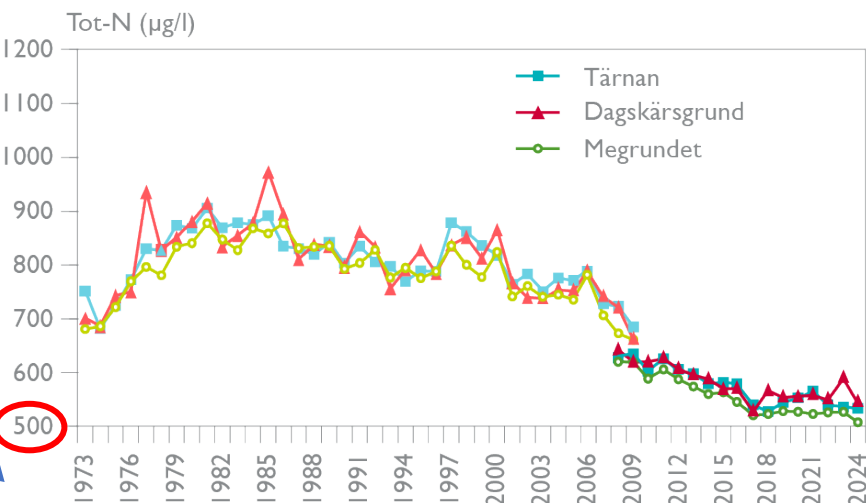
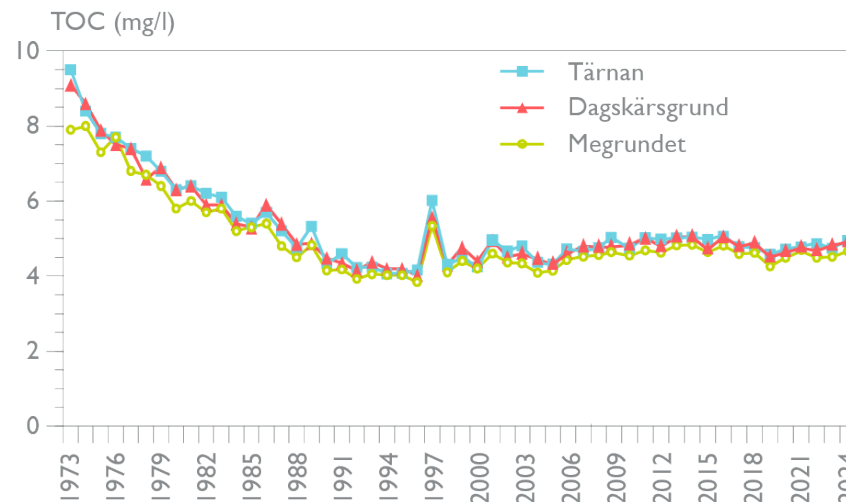
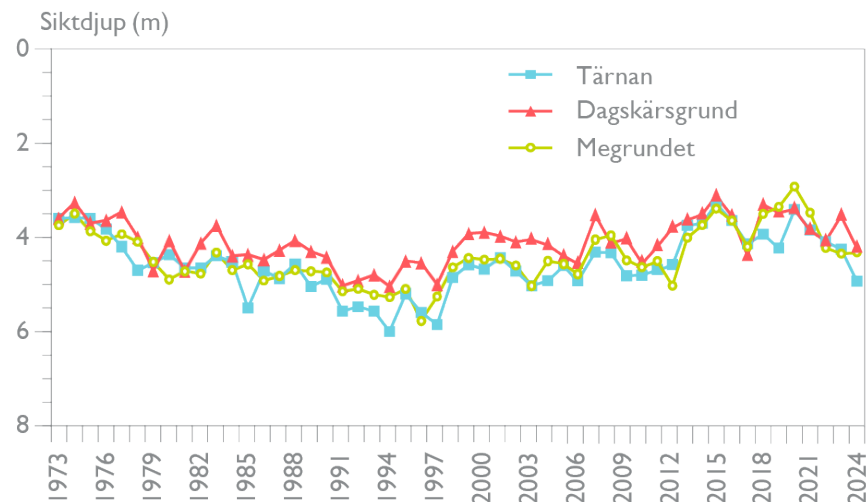
Sök #1 Ditt urval ger 128326 mätvärden från 1989 provtagningar 4 produkter < 1 MB att ladda ner 3 data mellan 1973-05-16 - 2024-10-16

Ladda ner data

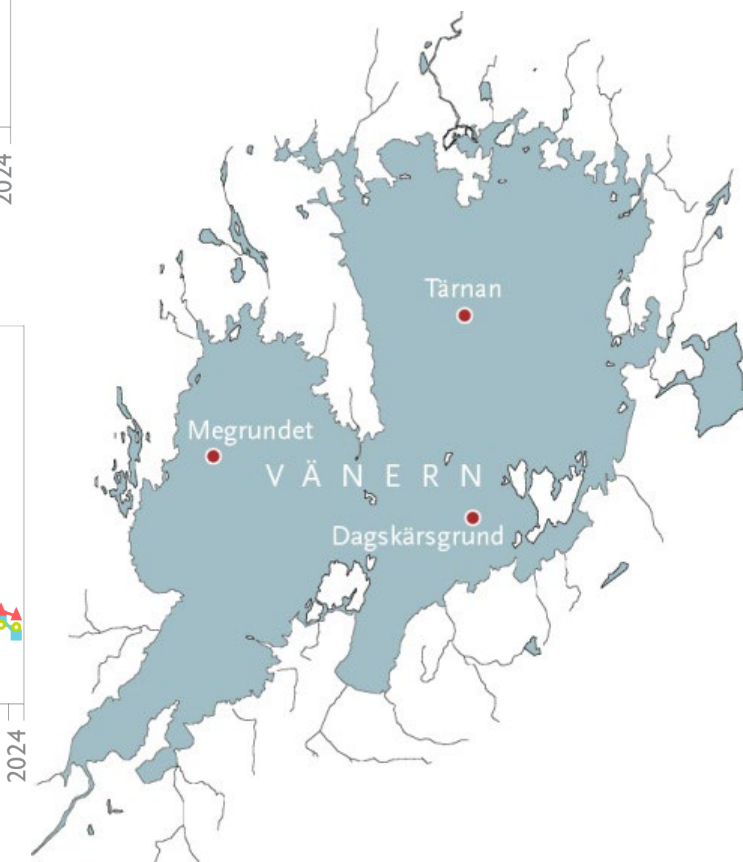
Vattenkvaliteten i StorzvÄnern

- Året 2024 och trender 1974-2024

- StorzvÄnern uppvisar en god vattenkvalité
- *Hög ekologisk status* → vid samtliga stationer

OBS! Skalan börjar på 500 mikrogram per liter

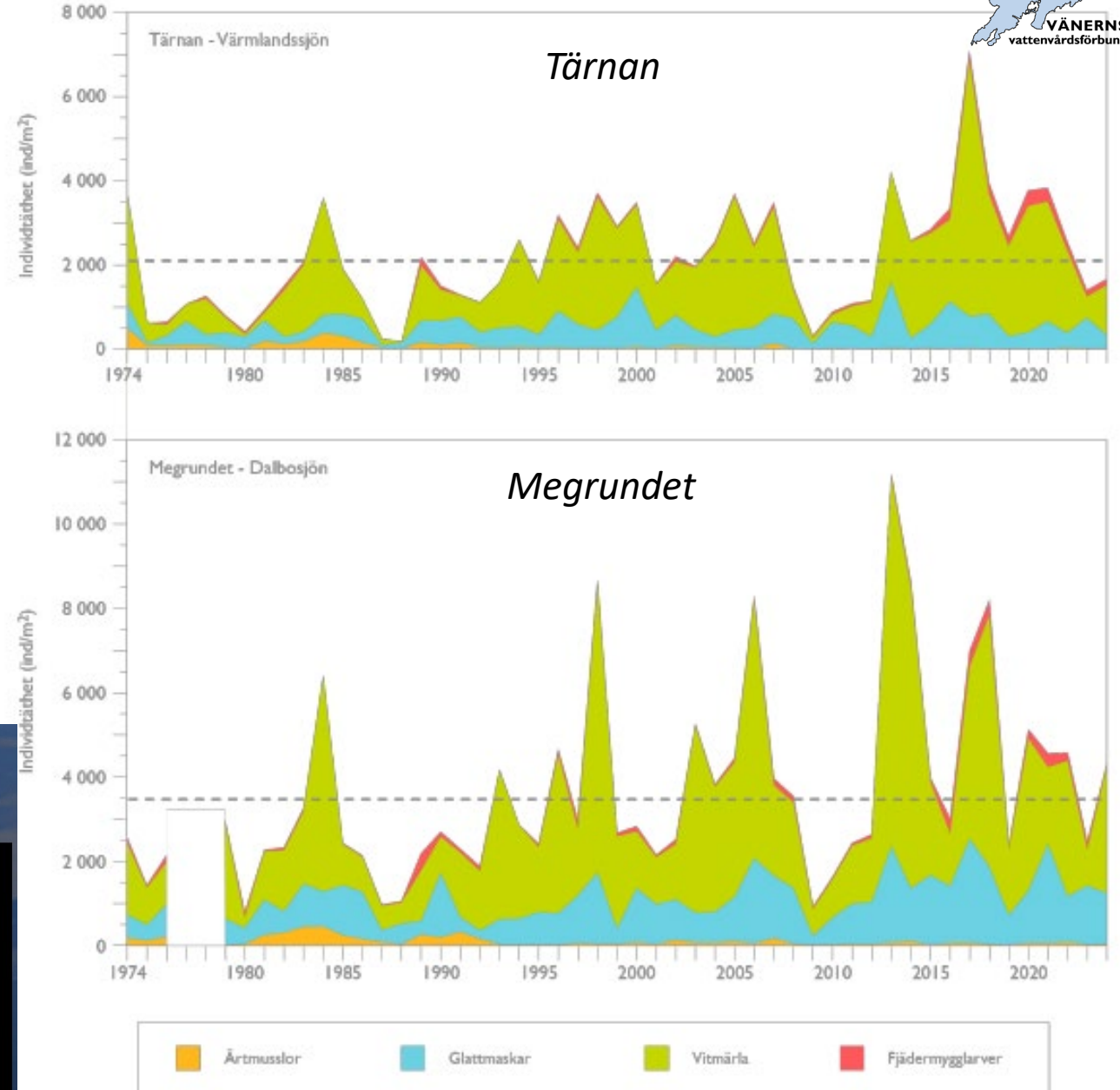
Bottendjur i Storvänern

- Året 2024 och trender 1974-2024
  - *Tärnan*: Ovanligt låga tätheter av bottendjur
  - *Megrundet*: strax över medel
  - Framför allt färre vitmärlor vid Tärnan 2024
  - Glacialrelikt
  - *Hög ekologisk status* → näringsfattiga förhållanden, med rent vatten och höga syrgashalter på djupbottenarna.

Vitmärla, *Monoporeia affinis*
Ca 1 cm, äter plankton som singlar ner
Foto: Anders Tukler

Efterlyst!

- Var är Vänerns skorv?

- Inte hittats i provtagningen sedan år 2000 vid *Megrundet*. *Tärnans* senaste fynd är från år 1996.
- **Glacialrelikt**
- Varför efterlysning?
  - Få provtagningsstationer på djupbottnar i väldigt stor sjö.
  - Vi kan missa den.
  - Vi behöver fler som spanar och rapporterar!

Skorv, *Saduria entomon*

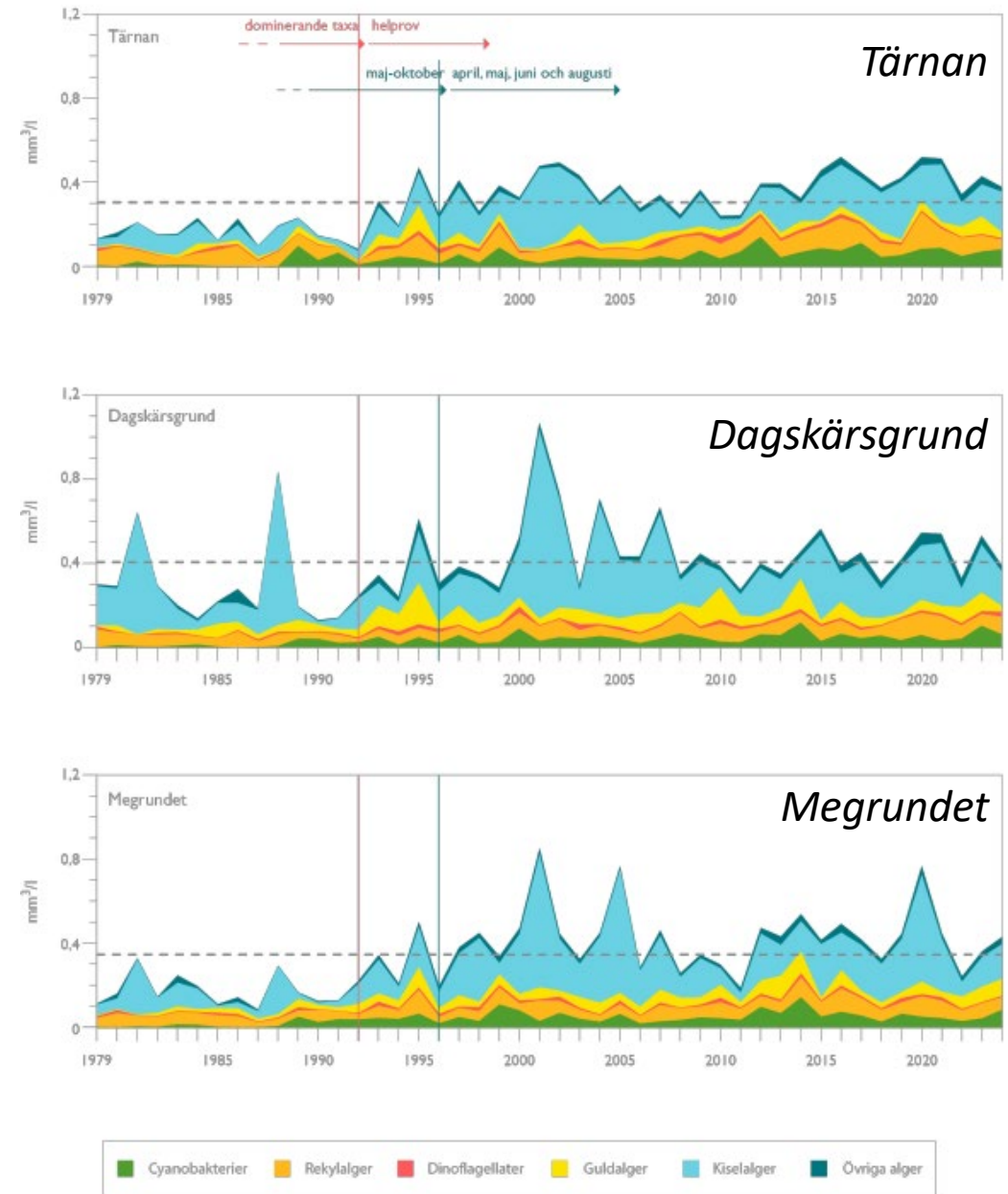
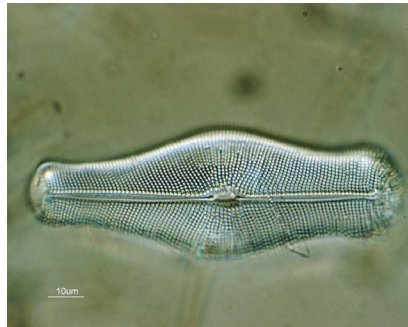
Ca 5 cm, äter andra mindre bottendjur

Bild: Fredrik Pleijel

Växtplankton i Storsjön

- Året 2024 och trender 1974-2024
  - 2024 – låg på medelvärdet för hela undersökningsperioden, men lägre än 2023.
  - **Kiselalger** dominerade i april och maj...
  - ... men lägre tätheter än normalt av **kiselalger** i april → troligen större kiselalgbloomning tidigare under året.
  - *Hög ekologisk status* → *avseende näringspåverkan*

Projekt: Samarbeten inom Stora sjöar

- Inom delprogram Stora sjöar – *Vänern, Vättern och Mälaren*, genomför vi utvecklingsprojekt med bland annat bidrag från HaV (Havs- och vattenmyndigheten).

- Exempel på projekt:

- Läkemedelsrester i vatten och fisk
- Effektbaserade metoder för undersökning av miljögifter och hormoner i råvatten/dricksvatten tillsammans med Vänerkommunerna
- PFAS-trend – historiska analyser av PFAS i abborre

- Från data till dialog

- Kommunikation kring vattenkvalitet i våra stora sjöar
- Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmarens
- Leds av Mälarens VVF
- Enkät

Kända ämnen

Okända ämnen
och blandningar

Kemisk analys

Effektbaserade metoder

e.g. Escher et al 2020

Från data till dialog

Kommunikation kring vattenkvalitet i våra stora sjöar

Vad som pågår
Sveriges fyra största sjöar, Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmarens, står inför stora utmaningar. Övergödning, toxiska ämnen och miljögifter – förstärkt av klimatförändringen. Utmaningar som hotar våra ekosystem, friluftsliv och dricksvattenförsörjning. För att lösa de problem vi står inför måste de som bor runt sjöarna och nyttjar dem ha mer kunskap och förståelse för hur sjöarna mår. Det vill vi jobba för!

Vad vi har
Tillsammans har vattenvårdsförbunden mycket kunskap om de stora sjöarna i form av data från vår miljöövervakning och olika forskningsprojekt. Men att tolka statistik och annan fakta kräver mycket av den som vill veta något om sjöarna. Det är inte alltid lätt att förstå och ändå därför måste bara av andra experter. Vi vill sprida kunskapen så att fler ska kunna vara med och arbeta för att bevara våra vatten och ekosystem.

Vad vi vill göra
I projektet "Från data till dialog" vill vi genom möten och dialog ringa in olika intressgruppers perspektiv på sina sjöar. Utifrån de synpunkter vi får till oss vill vi sedan utveckla hur vi förmedlar vår miljödata, så det passar mottagarens behov och intressen. De stora sjöarna berör alla som bor i närheten av dem – människor, djur och natur. Alla är vi beroende av friskt och rent vatten!

Mer information på...

Vattenvårdsförbunden
• Hemsida | Facebook & LinkedIn • Vätterns, Vätterns, Mälarens och Hjälmarens vattenvårdsförbunden

Medlemmar i respektive vattenvårdsförbund är de som påverkar och verkar runt sjön, exempelvis länsstyrelser, kommuner, regioner, industrier, vattenkraft och sjöfart, samt fiske- och jordbruksföretag. Havs- och vattenmyndigheten och SLU deltar också i arbetet. Vattenvårdsförbunden är samverkans- och miljömyndigheter i respektive sjö. Forum för information om miljöbilden i respektive sjö. Plattform för samverkan runt sjöarna. Ideella organisationer.

VÄNERN vattenvårdsförbund
VÄTERNVÅRDS FÖRBUNDET
MÄLARENS VATTENVÅRDSFÖRBUND
HJÄLMARENS VATTENVÅRDSFÖRBUND
FORMAS

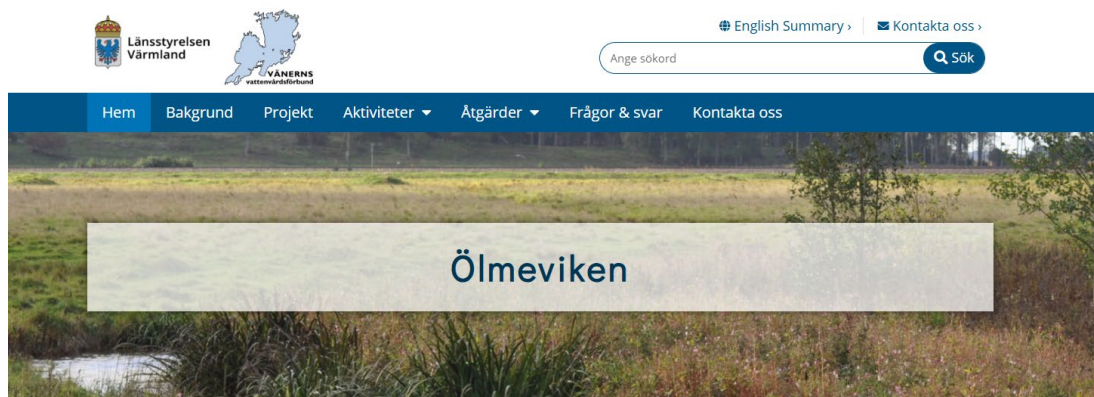
Projekt i förbundets regi

Vattenvårdsplan för Vänern – Mål och åtgärder

Fokusområden:

- *Vattenkvalitet och närområden*
  - *Vattennivåer och biologisk mångfald*
  - *Främmande arter*
  - *Miljögifter*
- Regional åtgärdssamordning i Vänern 2025 – Amanda Dahl
[Åtgärdssamordnare för Vänern - Vänerns vattenvårdsförbund](#)
  - Lokal åtgärdssamordning för projekt Ölmeviken
[Startsida - Ölmeviken](#)

Myndighetssamverkan/ förvaltning i Väneren

SAMVERKANS
DOKUMENT
(PÅGÅENDE ARBETE)

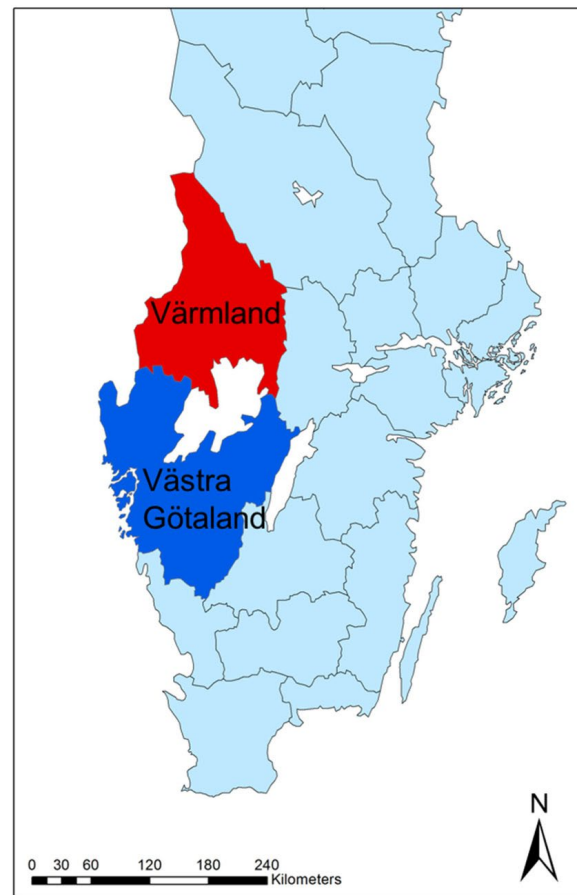
SAMVERKANSMÖTEN

PROJEKT SOM ÄR
RELATERADE TILL
VÄNERN

TILLSTÅND/DISPENSER

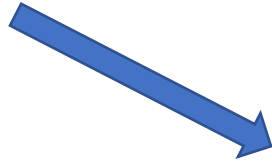
BEREDNINGSGRUPPSMÖTEN

Havs
och Vatten
myndigheten

Lokal samverkan/samförvaltning

Samförvaltning fiske i Vänern

Havs
och Vatten
myndigheten

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Styrelsen består av

- Vänerns Vattenvårdsförbund
- Sportfiskarna
- Vänerns fiskareförbund (yrkesfisket)
- Fiskevattenägarna
- Sveriges fisketurimföretagare
- Västra Götalands regionen
- Region Värmland
- Trollingfisket
- Stiftelsen laxfond Väner
- Vänersamarbetet

- Adjungerande Länsstyrelsen Västra Götaland, Länsstyrelsen Värmland, Havs- och Vattenmyndigheten och Jordbruksverket, SLU, KAU
- Vänerns Vattenvårdsförbund är samordnare .

Arbetsgrupper inom samförvaltningen

- **Regelgruppen**

Gruppen är ett beredande organ till Länsstyrelserna, där regelförändringar för fisket tas upp vid ett tidigt skede. Regelgruppen består av representanter från, trollingfisket yrkesfisket sportfisket, Fiskevattenägarna Fisketurism-företagarna Länsstyrelsen Västra Götaland Länsstyrelsen Värmland Sveriges Lantbruksuniversitet

- **Yrkesfiskegruppen**

Gruppens syfte är att ha en bra dialog mellan det yrkesmässiga fisket och myndigheterna. Fungerar även som samrådsgrupp vid dispensgivning. Yrkesfiskegruppen består av Länsstyrelsen Västra Götaland, Länsstyrelsen Värmland samt representanter från yrkesfisket

- **Fisketillsynsgruppen**

Planeringsgrupp för fisketillsynen i Vänern. Fisketillsynsgruppen består av Länsstyrelsen Västra Götaland, Länsstyrelsen i Värmland och Kustbevakningen.

- **Trollinggruppen**

Gruppens syfte är att ha en bra dialog, sprida information åt båda hållen mellan sportfisket och myndigheterna. Trollingfiskegruppen består av Länsstyrelsen Västra Götaland, Länsstyrelsen Värmland samt representanter från samtliga trollingfiskeklubbar kring Vänern.

- **Lax- och öringgruppen**

Att oberoende utreda 1-årigt 2-årig smolt

Samförvaltning fiske i Vänern

- Jordbruksverket har beviljat projektstöd till:
Utbildning och åtgärdsinsatser inom fiske i Vänern 2025-2027
- Projektledare: Jonas Andersson, jonas.o.andersson@lansstyrelsen.se
- [Leader-projekt 2025-2027 - Vänerns vattenvårdsförbund](#)

Syftet med projektet är att öka kunskapen och kompetensen inom Samförvaltning fiske i Vänern. Men också för att stärka samförvaltning fiske för ett friskt och hållbart ekosystem i Vänern.

Medfinansieras av Europeiska unionen

Utbildning och åtgärdsinsatser inom fisket i Vänern

EU- finansierat- Leaderprojekt 2025-2027 indelat i två aktivitets paket

- Aktivitet 1
- Utbildningsinsatser, kompetensutveckling och information
- Workshops/föreläsningar
- Utbildningsdagar
- utbildningsresa (Gäddfabrik)
- Implementerat handlingsplanen för ansvarsfullt och hållbart sportfiske i Vänern.
- Kommunikation och samverkan (Deltagande på mässor och Konferenser)
- Öka närvaron på sociala medier

Utbildning och åtgärdsinsatser inom fisket i Vänern

- Aktivitet 2
- Samarbeten, samverkan och kunskapsuppbyggande
- Kommunikation och samverkan med Länsstyrelsens Västra Götaland projekt "gädda & gös" och ökad kunskap om fiskeresursen
- Samverkan samförvaltning fiske i Vättern
- Kommunikation och samverkan om fiskeresursen lokalt och nationellt

Tack för oss

Medfinansieras av
Europeiska unionen

